

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyně Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: A.T., narozen dne ..., státní příslušnost Ukrajina, t.č. pobytem v X, *zastoupeného:*
Mgr. Petrem Václavkem, advokátem, Opletalova 1417/25, 110 00 Praha 1, proti
žalovanému: Ministerstvo vnitra, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7, v řízení o
 žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne **8. 12. 2017 č. j. OAM-175/LE-**
LE05-LE26-PS-2017,

t a k t o :

- I. **Žaloba se zamítá.**
- II. **Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou domáhá zrušení výše označeného rozhodnutí žalovaného, jímž bylo rozhodnuto o zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o azylu**“), v zařízení pro zajištění cizinců a doba trvání zajištění byla stanovena do 24. 3. 2018.

Žalobce v žalobě namítal, že napadené rozhodnutí nerespektuje požadavky na proporcionalitu obdobných druhů rozhodnutí. V případě zajištění cizince dle zákona o azylu se jedná o zcela mimořádný institut, u něhož je vždy třeba nejprve zkoumat, zda nepostačuje uložení zvláštních opatření. Nelze v případě žalobce dovozovat, že užití mírnějšího prostředku by nesplnilo svůj účel. Podstatnější je, že správní orgán možnost uložení mírnějších opatření ani nezkoumal. Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „**NSS**“) sp. zn. 9 As 5/2010 institut zajištění cizince a jeho následné umístění do zařízení pro zajištění cizinců

představuje mimořádný institut, který umožňuje policii zasáhnout do ústavně chráněného práva na osobní svobodu, které je jednou ze základních součástí nedotknutelnosti člověka zakotvené obecně v článku 7 odst. 1 Listiny základních práv a svobod (dále jen „Listina“). Právo na osobní svobodu je zaručeno v článku 8 odst. 1 Listiny, přičemž podle odst. 2 téhož článku nikdo nesmí být zbaven svobody jinak, než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. Podle žalobce z toho vyplývá, že zajištění cizince musí být podloženo závažnými důvody a může být použito jen v případech výjimečných, kdy je zjevné, že jiné řešení než zásadní omezení osobní svobody nepřichází v úvahu. Situaci žalobce, který na území České republiky (dále jen „ČR“) sdílí společnou domácnost se svojí družkou L. M., která má v ČR povolen dlouhodobý pobyt, lze tento postup označit za nadbytečný, neboť by postačovalo i opatření mírnější. Podle žalobce správní orgán musí výslovně, přehledně a logicky vysvětlit, ze kterých konkrétních skutečností vyplývá obava, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Z ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb. vyplývá zásada proporcionality (přiměřenosti) postupu správního orgánu. Zásada přiměřenosti zásahu správního orgánu vyplývá i z článku 1 odst. 1 Ústavy České republiky, který dle Ústavního soudu (Pl.ÚS 28/98) požaduje, aby veřejná moc v ČR vystupovala podle pravidel právního státu. Žalobce připomněl, že má v ČR družku s povoleným dlouhodobým pobytem a žije s ní ve společné domácnosti a mají vytvořeno velmi úzké a silné citové pouto. Správní orgán se podle žalobce nedostatečně vypořádal s ustanovením § 47 zákona o azylu o uložení zvláštních opatření, zejména ohledně zvláštního opatření dle 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, kdy by se žalobce osobně hlásil Ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Jako účinné se toto zvláštní opatření jeví především proto, že žalobce se nesnažil utíkat, či mařit výkon úředního rozhodnutí. Na území ČR žije jeho družka, která by zajistila, aby se žalobce poctivě hlásil Ministerstvu v době jím stanovené. Správní orgán se v napadeném rozhodnutí vyjadřuje k účelovému podání žádosti o mezinárodní ochranu, avšak jedná se o pouhé domněnky správního orgánu. Samotný fakt, že žalobce požádá o mezinárodní ochranu po šesti letech pobytu v ČR, kdy byl zadržen policií, ještě sama o sobě neopodstatňuje, že by žalobce neměl možnost podat žádost o udělení mezinárodní ochrany, neboť to tak pociťuje. Nikde v zákoně o azylu není stanoveno, kdy musí žadatel o mezinárodní ochranu požádat. Pokud se žalobce dostal do situace, kdy mu přišlo, že mu hrozí vážná újma týkající se ohrožení jeho života, kdy ho chce zabít jeho tchán, který je policista, tak zajisté právo podat žádost měl. Správní orgán nijak dále podrobněji nerozvedl předestřenou obavu z ohrožení průběhu správního řízení ve věci mezinárodní ochrany, která by hrozila při případném propuštění ze zajištění. Žalobce má na území ČR vybudováno veškeré zázemí a jeho případný útěk a skrývání jsou absurdní a neopodstatněné. Správní orgán podle žalobce v rozporu s § 2 odst. 3 s. ř. nešetřil oprávněné zájmy dotčené osoby a nedbal v rozporu s § 2 odst. 4 téhož zákona, aby přijaté řešení odpovídalo okolnostem případu

Žalovaný ve vyjádření k žalobě navrhl zamítnutí žaloby s tím, že žalobce vyjma širokého právního rozboru zástupce neuvedl vůbec žádné konkrétní skutečnosti, které by zjištění správního orgánu vyvracely, tedy zejména že žalobce svévolně a vědomě neoprávněně pobýval na území ČR v rozporu se správním rozhodnutím o vyhoštění a nepodnikl, ani neměl v úmyslu podniknout, žádné kroky k legalizaci svého pobytu v ČR. Bylo jednoznačně prokázáno, že žalobce požádal o udělení mezinárodní ochrany pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, a proto je nutné vést s ním řízení ve věci mezinárodní ochrany za současného omezení jeho osobní svobody. Existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, když o udělení mezinárodní ochrany požádal teprve po šesti letech pobytu v ČR, po zadržení policií, zajištění

za účelem vyhoštění a po umístění do ZZC. Je zřejmé, že by o mezinárodní ochranu mohl žalobce požádat dříve. Z jeho výpovědi v rámci řízení o zajištění a v rámci řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany nevyplývá nic, co by mu nebylo známo již před zajištěním nebo co by mu bránilo v dřívějším podání žádosti o mezinárodní ochranu. Dne 1. 12. 2017 byl žalobce zajištěn podle § 124 zákona o pobytu cizinců za účelem správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že Policie ČR provedla šetření na adrese Na Příkopě 21, Praha 1, kde se nacházela osoba odpovídající popisu možného svědka. Žalobce byl vyzván k prokázání totožnosti a uvedl, že nemá žádné doklady. Z toho důvodu byl zajištěn a eskortován na PČR a následně lustrací v příslušných evidencích bylo zjištěno, že žalobce od 23. 2. 2016 pobývá v ČR neoprávněně, jelikož mu bylo uloženo správní vyhoštění. Žalobce uvedl, že má v ČR přítelkyni, občanku Ukrajiny, s níž plánuje založit rodinu, nicméně také má v úmyslu vycestovat na Ukrajinu dobrovolně a ve vycestování mu nic nebrání. Z výpovědi je evidentní, že hloubku svých vazeb žalobce vědomě účelově nadsazuje, či podceňuje v závislosti na momentální fázi řízení, proto žalovaný nepokládá tyto vazby za relevantní důvod proti zajištění. Existence zmíněného vztahu s přítelkyní evidentně neměla na protiprávní jednání žalobce sebemenší vliv, neboť žalobce nepodnikl, ani neměl v úmyslu podniknout, žádné kroky k legalizaci pobytu v ČR. Dne 1.12.2017 se žalobce vyjádřil tak, že si je vědom, že mařil výkon úředního rozhodnutí o vyhoštění. Sdělil, že v současné době s ním není vedeno řádné řízení o udělení pobytu a sám se o legalizaci pobytu nijak nesnažil. Dále uvedl, že pobývá na adrese ..., kde ale není hlášen k pobytu, pouze zde pobývá s přítelkyní. Ze všech těchto důvodů by podle žalovaného uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné. O tom svědčí i nejen soustavné nerespektování právního řádu a uložených povinností žalobcem, resp. jeho popsané účelové jednání. V daném případě nebylo možné využít zvláštního opatření, neboť by z okolností případu nebylo účinné (viz například rozhodnutí NSS sp. zn. 9 Azs 192/2014) nebo by dokonce bylo zásadně vyloučeno. Tento výklad lze dále rozšířit i o další obdobné rozhodnutí, a to dle NSS 9 As 52/2013, podle něhož volba mírnějších opatření než samotné zajištění cizince je vázána na předpoklad, že žalobce se státními orgány například spolupracuje při realizaci tohoto opatření a že neexistuje důvodná obava, že se bude vyhýbat případnému výkonu správního vyhoštění (viz např. rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem sp. zn. 42 A7 16/2016). Jedním ze zájmu společnosti je důsledné respektování správního řádu. Žalobce ale vědomě ignoroval předpisy regulující pobyt na území ČR.

Součástí správního spisu je rozhodnutí Krajského ředitelství policie Hlavního města Prahy ze dne 1. 12. 2017 č. j. KRPA-441234-9/ČJ-2017000022. Jde o rozhodnutí o zajištění žalobce podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců, tedy z toho důvodu, že cizinec nevycestoval z území v době stanovené v rozhodnutí o správním vyhoštění. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí vyplývá, že 1. 12. 2017 v 11:00 hod. policisté v Praze provedli šetření na adrese Na Příkopě 21, kde našli žalobce, který uvedl, že je ukrajinské národnosti, nemá u sebe žádné doklady. Po jeho zadržení bylo lustracemi zjištěno, že je zde nelegálně již od 23. 2. 2016. V rámci podání vysvětlení uvedl, že v ČR pobývá 6 let nepřetržitě, že si je vědom, že od roku 2012 dosud pobývá v ČR bez platného víza. Je si vědom toho, že k pobytu na území ČR musí být držitelem víza a případně i pracovního povolení, pokud jde o práci. Je si také vědom, že se dopustil maření úředního rozhodnutí ve vztahu ke správnímu vyhoštění. K legalizaci nedělal nic. Uvedl, že bydlí na adrese ..., kde však není trvale hlášen. Je zde u své přítelkyně L. M., která zde má povolený dlouhodobý pobyt. Žalobce je bezdětný, svobodný, se svou přítelkyní plánuje budoucnost, chce s ní založit rodinu. V ČR nemá žádný majetek, pouze finanční prostředky. Vlastní však cestovní doklad, ten pouze nemá u sebe. Zdravotní pojištění nemá. V ČR pracuje doma, dělá suvenýry a z toho získává finanční prostředky. Nemá zde žádné příbuzné, pouze přítelkyni, se kterou je již 5 let. Není mu známa

jiná překážka znemožňující vycestování na Ukrajinu. Uvedl, že dobrovolně na Ukrajinu vycestuje. Současně potvrdil, že mu ve vlasti nehrozí žádné týrání nebo stíhání. Po návratu jen nemá kam se vrátit, protože neví, jak to dopadlo s jeho domem, kde bydlel.

Z rozhodnutí Ředitelství služby cizinecké policie z 12.2.2016 č.j. CPR 42327/ČJ-2015-931200-SV o uložení správního vyhoštění žalobce na dobu 3 let z důvodu podle § 119 odst. 1 písm. b) bod devátý a § 119 odst. 1 písm. c) bod první a bod druhý zákona č. 326/1999 Sb., vyplývá, že toto nabylo právní moci 23.2.2016.

Dne 1.12.2017 byla žalobci podána informace podle § 3a písm. a) bod čtvrtý zákona č. 325/1999 Sb., zákona o azylu. Žádost žalobce podal dne 4.12.2017 v ZZC Balková a ve vlastnoručním prohlášení uvedl toto „*Hrozí mi nebezpečí od mého tchána, který mě chtěl zabít. Všechny peníze, které nám dával s mou exmanželkou jako pomoc, mu musím vrátit. Když jsem se rozvedl s exmanželkou, tchán mě sledoval, psal výhrůžné SMS, nakonec vyhrožoval i mým rodičům. Jednou mě chytil se třemi kamarády, odvezl mě do lesa a mlátil mě a žádal po mě všechny peníze, co nám dal. Na policii jsem se obrátit nemohl, protože tchán dělá policistu, a když mě chytl v lese, řekl, že moje stížnost na policii je zbytečná. Nakonec jsem dostal vízum. Když mě chytí, tak mě zabijí.*“ Do formuláře Poskytnutí údajů k žádosti o udělení azylu ze dne 15. 12. 2017 žalobce uvedl, že do ČR přijel koncem roku 2011 přes Polsko, kdy měl polské turistické vízum asi na 20 dní. V roce 2015 podal žádost o mezinárodní ochranu v Zastávce u Brna, ale vzápětí další den jí vzal zpátky. Důvodem žádosti je, že mu na Ukrajině hrozí nebezpečí od tchána, což začalo v roce 2010, kdy ho opustila manželka a tchán z nějakého důvodu ho začal sledovat a chtěl od něho peníze, které jim dal za dobu, co byli s manželkou spolu. Je to policista a začal žalobci vyhrožovat. Volal jeho rodičům, že chce zpátky peníze. Jednou přijel za žalobcem i s kamarády a odvezli ho do lesa a tam chtěl od něho peníze, šlo o 6 tisíc dolarů. Žalobce tyto peníze neměl a tak slíbil, že mu bude peníze splácet. Po nějaké době mu zavolaal a sešli se. Žalobci hodil do kapsy marihuanu a řekl, že ho zavře, že to nějak udělá. Žalobce se pak odstěhoval do Kyjeva a tam začal pracovat. Ale ve firmě byla bezpečnostní agentura a to jsou většinou policisti. Jakmile řekli žalobci, že ho pozdravuje tchán, tak se žalobce rozhodl odjet do ČR. A od té doby je v ČR. Občas volá svým rodičům, občas volá tchán rodičům žalobce a stále se na něho ptá. Žalobce má strach se vrátit, protože má za to, že tchán má možnost si ho najít přes úřady a podobně a nenechá to tak, protože mu nebylo zapláceno. V rámci pohovoru k žádosti o udělení mezinárodní ochrany ze dne 15. 12. 2017 žalobce doplnil, že při odjezdu z Ukrajiny žádné potíže neměl a důvodem odjezdu bylo nebezpečí od tchána, které popsal. To je i důvod obav z návratu. Žalobce má za to, že by se nemohl přestěhovat v rámci Ukrajiny, protože stát je zkorumpovaný. Kdo má nějaký vliv jako policista, může všechno, má absolutní moc. Žalobce se snažil tchánovi peníze vrátit, protože si je vydělal, ale jemu už o peníze ani nejde, chce pouze žalobce zničit. Žalobce má za to, že to není obyčejný policista, něco jako plukovník. Je asi u kriminální policie. Pohybuje se různě, nejdřív v Záporoží, pak v Charkově a pak zase v Záporoží. Jmenuje se V.Z. Podle sdělení matky žalobce je stále u policie, i když tam byly velké čistky, těch hlavních se to netýkalo. Nyní žalobci není známo, kde se jeho bývalý tchán na Ukrajině vyskytuje. Žalobce má však za to, že by byl určitě při návratu zatčen a že na policistu si nelze policistům stěžovat. I když existují možnosti podat stížnost, podle žalobce by to nepomohlo, a má obavy s následků, až by se jeho bývalý tchán dozvěděl, že si na něj stěžuje. Žalobci bylo připomenuto, že do protokolu na policii po zadržení uvedl, že mu na Ukrajině nic nehrozí a že tam vycestuje. Žalobce k tomu uvedl, že možná nechápal, na co se policista ptal, a že mu také radil právník, co má říct, aby ho pustili, protože nechtěl být zajištěn.

V odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí žalovaný konstatoval, že se lze oprávněně domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv žalobce mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve. V řízení o zajištění vedeném OPKPE Praha bylo zjištěno, že žalobce v ČR pobývá od roku 2011, žádost však podal až po zajištění policií, když bylo zjištěno, že maří výkon rozhodnutí o vyhoštění, a když byl umístěn do ZZC za účelem realizace vyhoštění. Učinil tak teprve po více než šesti letech pobytu na území ČR, přičemž déle než rok zde pobýval v rozporu s uloženým vyhoštěním. Během svého pobytu se mohl žalobce volně pohybovat a mohl se tudíž dostavit buď na příslušný orgán policii anebo do přijímacího střediska Ministerstva vnitra a požádat o mezinárodní ochranu, možnosti k tomu nesporně měl. Žádost však podal až po zadržení, po zahájení správního řízení o vyhoštění a v okamžiku, kdy se výkon vyhoštění stal díky zajištění reálným. Z toho je zřejmé, že jeho jednání je zcela účelové. V průběhu správního řízení o vyhoštění a o zajištění dle zákona o pobytu cizinců vedených OPKPE Praha se žalobce vyjadřoval v tom smyslu, že jeho vycestování z ČR nic nebrání, na Ukrajině mu nic nehrozí a do vlasti vycestuje dobrovolně. Ve své žádosti o mezinárodní ochranu podané o pouhé 4 dny později již tvrdí, že se na Ukrajinu vrátit nemůže, protože mu vyhrožuje tchán, který ho chce zabít kvůli dluhu. Je evidentní, že jde o skutečnost, která mu musela být známa již před jeho zajištěním vzhledem k tomu, že se jím uvedené události staly již před vycestováním do ČR. Přesto svou žádost podal teprve po zadržení a zajištění. Také již v minulosti dlouhodobě narušoval právní řád ČR, když na území setrval nelegálně a v rozporu s uloženým správním vyhoštěním, čehož si byl plně vědom. Po zadržení předstíral snahu vrátit se na Ukrajinu, kde mu podle jeho vyjádření nic nehrozí. Po zajištění se však svůj návrat do vlasti snaží zmařit podáním žádosti o mezinárodní ochranu, zcela zjevně účelově konstruuje nové důvody žádosti, tedy hrozbu ze strany tchána ohledně dluhu. Z jednání žalobce je patrné, že jeho žádost je účelová, podaná s cílem legalizovat pobyt a vyhnout se vyhoštění. V průběhu řízení o zajištění a vyhoštění vedeného OPKPE Praha bylo také podle žalovaného prokázáno, že žalobce vědomě dlouhodobě pobýval na území ČR bez jakéhokoliv pobytového oprávnění a dokonce v rozporu s uloženým správním vyhoštěním. Proto mu bylo po jeho zadržení opakovaně uloženo správní vyhoštění a za účelem jeho realizace byl zajištěn. V rámci řízení o zajištění dle zákona o pobytu cizinců žalobce tvrdil, že mu na Ukrajině nic nehrozí a dobrovolně se vrátí. Následně požádal o mezinárodní ochranu, v níž tvrdí, že mu na Ukrajině hrozí nebezpečí od tchána. Z žádného vyjádření žalobce však nevyplývá, že by mu tyto skutečnosti vedoucí k podání žádosti nebyly známy již před zajištěním policií, neboť je evidentní, že mu musely být známy, když se staly před jeho vycestováním do ČR. Z toho lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování ani jinou újmu nepocítuje, a žádost podal pouze s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění a dosáhnout propuštění ze zajištění. Vzhledem k tomu, že cílem žalobce není ve skutečnosti ochrana před pronásledováním či vážnou újmu, jíž se ani neobává, nýbrž snaha vyhnout se zajištění a vyhoštění, byl by propuštěním ze zajištění ohrožen průběh správního řízení ve věci mezinárodní ochrany. Proto, aby se žalobce vyhnul vyhoštění a mohl setrvat v ČR, byť nelegálně, využije jakékoliv možnosti, včetně žádosti o mezinárodní ochranu. Ze všech těchto důvodů by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo dle správního orgánu účinné. Správní orgán odkázal na judikaturu NSS, např. na rozsudek sp. zn. 1 Azs 349/2016, podle něhož účelem zvláštních opatření není pouze zajistit účast žadatele v řízení o žádosti o mezinárodní ochranu, ale také zajištění efektivní kontroly nad vlivem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu. O neúčinnosti zvláštního opatření v případě žalobce svědčí nejen vědomé dlouhodobé nerespektování žalobce právního řádu ČR i uložených povinností, včetně správního vyhoštění, ale také zcela účelové jednání, kdy se udělení mezinárodní ochrany začal domáhat teprve po svém zajištění, kdy se jeho vyhoštění

stalo reálným. Podle žalovaného je zcela zřejmé, že v dané věci nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné.

Žalobu soud neshledal důvodnou.

Ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu stanoví, že *ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatykácího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*

Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu *ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*

Námítky žalobce směřovaly proti odůvodnění neuložení zvláštních opatření žalovaným. Soud předně zohlednil výklad, k němuž Nejvyšší správní soud přistoupil v rozsudku ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017-3 (dostupný na www.nssoud.cz)1: *„Zajištění postupem podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu závisí na objektivních okolnostech případu, které zakládají oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.). To odpovídá účelu tohoto institutu, kterým je zajištění efektivní kontroly nad průběhem správního řízení o vyhoštění v situaci, kdy cizinec během řízení uplatní své právo požádat o mezinárodní ochranu.“* Ve vztahu k ukládání zvláštních opatření pro případ důvodu zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu nemohl soud pominout ani následující závěry Nejvyššího správního soudu, obsažené v rozsudku ze dne 28. 6. 2017, č. j. 1 Azs 349/2016-48: *„Pokud jsou splněny všechny podmínky pro aplikaci důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu (tj. na základě objektivních okolností spočívajících zejména v předchozím jednání cizince existují oprávněné důvody se domnívat, že podání žádosti bylo pouze účelové), je třeba tyto okolnosti zvažovat i při posouzení podmínek účinnosti zvláštních opatření. Zvláštní opatření jsou zamýšlena jako mírnější alternativa k těmto důvodům. Při posouzení účinnosti zvláštních opatření proto nelze odhlížet od důvodu zajištění a od toho, zda by uložení pouze zvláštního opatření nebyl zmařen cíl, k němuž by jinak zajištění směřovalo. [...] Při zvažování zvláštních opatření jako alternativy k důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu je proto namístě zohlednit pobytovou historii žadatele, včetně případného maření předchozích rozhodnutí o správním vyhoštění. Jakkoliv nelze paušálně říci, že by v případě existence důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu byla možnost uložení zvláštních opatření vždy vyloučena, jejich neúčinnost bude častější než v případě zvažování alternativ k jiným důvodům zajištění.“*

Soud shledal, že výše shrnuté odůvodnění žalovaného ohledně neúčinnosti zvláštních opatření má oporu ve skutkových okolnostech žalobcova případu. Žalobce evidentně nespolupracoval se správními orgány (pobývání v ČR několik let nelegálně a nepředložení pasu) a současně zjevně je jeho žádost o mezinárodní ochranu podána účelově, když byla podána až po zajištění v ZZC v okamžiku, kdy reálně hrozila žalobci repatriace. Na daný

případ proto podle názoru zdejšího soudu tak lze plně aplikovat výše cit. závěry z rozsudku NSS ze dne 28. 2. 2017, č. j. 4 Azs 9/2017-31.

Soud dodává, že mezinárodní ochrana je udělována jen výjimečně a má specifický charakter, přičemž konstantní judikatura správních soudů je založena na tom, že oprávněný pobyt cizinců na území ČR je podřízen prvotně režimu zákona o pobytu cizinců, ať už jsou jeho mechanismy jakkoli složité.

Soud odkazuje na odpověď Nejvyššího správního soudu na obdobně formulovanou stížní námitku z již citovaného rozsudku pod č. j. 4 Azs 9/2017-31: „*Stěžovatel namítá, že citovanému ustanovení zákona o azylu je třeba rozumět tak, že k zajištění cizince je možné přistoupit pouze v případě, kdy žadatel nemá k podání žádosti o mezinárodní ochranu jinou motivaci, než snahu vyhnout se hrozícímu vyhoštění nebo jiným uvedeným následkům. Tomuto výkladu však Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit. Nejvyšší správní soud v první řadě poukazuje na skutečnost, že při postupu podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu se neposuzuje důvodnost žádosti o mezinárodní ochranu. [...] je nutno rozlišovat mezi pojmy “zjevně nedůvodná” žádost o mezinárodní ochranu a “účelová žádost” coby důvod pro zajištění cizince. Pro naplnění důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu totiž postačí pouze zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu je účelová. Na rozdíl od toho musí být pro naplnění podmínek § 16 odst. 1 písm. h) téhož zákona navíc prokázáno, že žadatel neuvedl žádné azylově relevantní důvody; žádost totiž může být účelová, přesto nemusí být zjevně nedůvodná.*“

Lze shrnout, že žalovaný vycházel ze zjištěného skutkového stavu, zohlednil ty informace, které měl k dispozici, a přezkoumatelným způsobem posoudil, zda by nepostačovalo uložení zvláštních opatření. Odůvodnění bylo logicky konzistentní a dostačující.

V žalobě směřoval žalobce žalobní body proti ustanovení § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu, kdy žalobce měl za to, že v tomto směru je napadené rozhodnutí nedostatečně zdůvodněné. Soud výše shrnul napadené rozhodnutí a má za to, že takto pojaté odůvodnění obsahuje jak ucelený popis situace žalobce, tak i dostatečně podrobné a logické úvahy, proč má žalovaný uplatnění zvláštních opatření za neúčinné.

Podmínky pro zajištění podle § 46a zákona o azylu a podle § 124 zákona o pobytu cizinců jsou odlišné. Žalobce byl prvně zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění, protože mařil úřední rozhodnutí, když nevycestoval z území ČR dobrovolně. Přestože po zadržení žalobce tvrdil, že dobrovolně vycestuje, jeho bezprostředně následujícím úkonem bylo naopak podání žádosti o mezinárodní ochranu, která až do jejího vyřízení nucenému vycestování brání. Žalovaný právě posoudil v daném řízení podanou žádost o mezinárodní ochranu a shledal, že tato žádost mohla být uplatněna v letech předcházejících, její uplatnění nyní je zjevně účelové s cílem vyhnout se realizaci vyhoštění. Žalovaný dospěl dle názoru soudu ke správnému závěru, že žádost o mezinárodní ochranu není ničím jiným než dalším způsobem, jímž se žalobce snaží vyhnout vyhoštění. Zjevně tímto byly splněny podmínky § 46a pro zajištění žalobce v ZZC.

Účelovost žádosti o mezinárodní ochranu spolu s dalšími konkrétními okolnostmi případu (jako např. okolností, že žalobce nemá v ČR stálé bydliště, uvádí pobyt u přítelkyně, kde není hlášen, legálně nepracuje a nerespektuje právní řád ČR dlouholetým nelegálním pobytem) současně svědčí o neúčelnosti aplikace zvláštního opatření dle § 47 odst. 1 písm. b)

zákona o azylu. Všechny tyto okolnosti žalovaný přezkoumatelným způsobem zohlednil a zdůvodnil v napadeném rozhodnutí.

Na základě výše uvedeného soud neshledal žalobní námitky důvodnými, a žalobu proto zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.

O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

V Plzni dne 12. ledna 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně